

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน การสอนของโรงเรียนใน ambito เมื่อ静态เรียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ย่องสุน เทศ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน รวมทั้งเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฐานรูปแบบและกระบวนการนิเทศภายใน ประกอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 69 คน ครูผู้สอน จำนวน 360 คน จากโรงเรียน ในเขต ambito เมื่อ staticเรียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ย่องสุน เทศ 2 การศึกษา 2551 รวม จำนวน 429 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกรรมการนิเทศของโรงเรียนตามกระบวนการนิเทศภายใน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฐานรูปแบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา นำเสนอโดยการแยกแยะและสรุปประเด็นความคิดเห็น แล้ววิเคราะห์กันร่วมเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อย และสรุปในรูปแบบของการบรรยาย

สรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศภายในของผู้นิเทศตามกระบวนการนิเทศภายในทั้ง ๔ ขั้นตอน พบว่า มีการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยภาพรวมและรายข้อในแต่ละ ขั้นตอน อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศภายใน การประเมินผลและติดตามผลการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน เมื่อจำแนกรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนมีการปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการนิเทศภายใน ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

2. โรงเรียนมีการปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศภายใน ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายชื่อ

3. โรงเรียนมีการปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านการสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายชื่อ

4. โรงเรียนมีการปฏิบัติการ ด้านการนิเทศภายในในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายชื่อ

5. โรงเรียนมีการปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายใน ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายชื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศงานฯเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนในอําเภอแม่สะเรียง ตั้งกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ย่องสอน เขต 2 สรุปเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อยได้ดังนี้

1. ปัญหาการปฏิบัติการนิเทศภายในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาน่าจะความต้องการ

ผู้บริหาร โรงเรียนมีการกิจมาก เช่น การประชุมของคํากลาง ฯเขตพื้นที่การศึกษา ติดต่อราชการ ครุขາด โอกาสแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาครุยักษ์ พการนิเทศภายใน ผู้นิเทศแทนผู้บริหารขาดความมั่นใจในการนิเทศ ขาดการนิเทศฯงานน่วงงานด้านสังกัดอย่างจริงจัง ครุยวิ่งเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน

ข้อเสนอแนะ

ควรปรับปรุงข้อมูลการบิ๊กคิวให้เป็นปัจจุบัน ให้ครุนิเทศกันเอง เพื่อให้มีการระดมสมองแก่ปัญหาการเรียนการสอน เชิญบุคลากรงานอกร่วมนิเทศ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ

2. ปัญหาการปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนและการกำหนดทางเลือก

บุคลากรครุผู้ดูงานไม่เพียงพอ การวางแผนการนิเทศยังไม่ชัดเจนและครอบคลุม การจัดงบประมาณค่าแผนค่าเนินการไม่สอดคล้องกัน มีการวางแผนการนิเทศนุ่งเอกสาร มากกว่า การปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดสรรงบประมาณตามสภาพปัจจุบันและความต้องการของงานนิเทศ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของการนิเทศ สร้างเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีส่วนร่วมนิเทศ ทางบประมาณสนับสนุนจากชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก เดือกกรรมการที่ไม่ใช่งบประมาณดำเนินการ จัดครุให้เพียงพอ

3. ปัญหาการปฏิบัติการนิเทศภายในด้านการสร้างสื่อ และเครื่องมือการนิเทศภายใน ขาดงบประมาณในการดำเนินการ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ขาดสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายใน ขาดอุปกรณ์ในการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานด้านสังกัดควรเพิ่มงบประมาณในการสร้างสื่อ และเครื่องมือการนิเทศให้กับโรงเรียน หน่วยงานด้านสังกัดจัดสรรสื่อให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่อ และเครื่องมือการนิเทศ รวมมีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่ดีเด่นเรื่องการผลิตสื่อ

4. ปัญหาการปฏิบัติการนิเทศภายใน

งานธุรการของครูมีมากจนทำให้ไม่มีเวลาในการนิเทศภายใน การบริหารรายวิชาขาดความต่อเนื่อง ครุภู่สอนบางคนยังขาดประสานการณ์ในการนิเทศ หน่วยงานด้านสังกัด ไม่ชี้แจงความสำคัญของการนิเทศ ไม่ให้ความสำคัญในการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงอย่างจริงจัง ขาดการประสานงานด้านการนิเทศภายใน

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดทำบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานธุรการโรงเรียน อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จัดทำปฏิทินการนิเทศภายใน จัดกิจกรรมเขียนข้อเสนอแนะ ให้มากขึ้นพูดคุยกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามไปการตีแหะตาม

5. ปัญหาการปฏิบัติการนิเทศภายในด้านการประเมินผลและรายงานผล

บุคลากรขาดความรู้เรื่องกระบวนการประเมินผล การประเมินผลและรายงานผลยังไม่ครบถ้วน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลบ้างไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร การประเมินผลบ้างไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ควรฝึกการประเมินผลทุกครั้งเมื่อมีการนิเทศ หน่วยงานด้านสังกัดควรมีเครื่องมือประเมินผลให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอ ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประเมินผล

อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยเรื่องการใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่สะเรียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ย่องสอน เขต 2 มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการนิเทศภายในพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก เนื่องจากในการปฏิบัติงานนี้จะต้องกระทำอย่างมีหลักการและเป็นขั้นตอน โดยเฉพาะการจัดการนิเทศภายในของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้รับผิดชอบ โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตของหน้าที่ มาตรฐานของงานทุกด้านอย่างชัดเจน รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบัน ความต้องการนิเทศภายในสถานศึกษาของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครอบคลุมทุกด้าน จากเครื่องมือการนิเทศแบบต่างๆ ที่สร้างขึ้นอย่างเหมาะสมและน่าเชื่อถือ จากนั้นนำข้อมูลมาจำแนกประเภทและจัดหมวดหมู่ทำการวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษา ทำให้การรวบรวมข้อมูลถูกต้องและแม่นยำ สามารถนำไปใช้ได้สะดวกและรวดเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งศิริน ไตรโยธิน (2542 : 58) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสามเณรเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันและทราบต้องการ มีการปฏิบัติในระดับมาก มีการประชุมเพื่อสำรวจและประเมินความต้องการของครู แล้วกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดปี ประชุมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพทั้งหมด ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และประชุมระดมความคิดของบุคลากรในทุกวัน

2. การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศฯ ใน มีการปฏิบัติในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการวางแผน ซึ่งการวางแผนถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา โดยคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดขอบเขต และหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ ไว้อย่างเหมาะสม จากนั้นได้มีการซื้อเงินโดยน้ำ วัสดุประสงค์ และการดำเนินงาน การกำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในอย่างชัดเจน เพื่อให้ครุภัณฑ์สอนมีความเข้าใจและสามารถวางแผนการนิเทศ แล้วจึงวางแผนการนิเทศภายในโดยจัดทำแผนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเงินโดยน้ำของสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติการนิเทศภายใน โดยจัดสรรสนับสนุนค่านั้นงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร ในการจัดทำโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งศิริน ไตรโยธิน (2542 : 58) วิจัยเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสามเณรเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า การวางแผนนิเทศภายในโรงเรียนมีการปฏิบัติต่อไปนี้ คือจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนทุกครั้ง

3. การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติในระดับมาก เนื่องจากในการปฏิบัตินิเทศภายในทั้งครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสื่อ เครื่องมือ

และพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาวิธีการสอน กิจกรรมการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งคณะกรรมการฯ ส่วนร่วมในการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ โดยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการมาพิจารณาในการสร้างเครื่องมือ เช่น แบบนิเทศ แบบสำรวจ แบบทดสอบ เป็นต้น เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จได้มีการหาคุณภาพ ประเมินผลการใช้สื่อ เครื่องมือและวิธีการ โดยนำไปทดลอง ปรับปรุงสื่อ และเครื่องมือการนิเทศก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทนา เพิ่มกลั่นน้ำค (2544 : 61) วิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนก่อนโรงเรียนศึกษา พัฒนา สังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการให้มีการนิเทศเกี่ยวกับการสร้างสื่อในระดับมาก โดยจัดให้มีการจัดทำเอกสารประกอบการใช้สื่อและเผยแพร่สื่อให้ครูทราบ กำหนดให้มีการนิเทศอย่างหลากหลาย

นอกจากนี้ มีการส่งเสริมให้คณะครุได้พูดปะ เพื่อปรึกษาหารือเรื่องสิ่งที่นักการสร้างสื่อ และเครื่องมือการนิเทศ โดยข้อมูลหนังสือทางวิชาการ ผลงานวิจัยทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ วิทยาการ ให้ครุได้ทราบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการเตรียมสื่อ และเครื่องมือที่มีอยู่ในสถานศึกษาและห้องถัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนุญ คำใจหนัก (2545 : 67 - 70) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการนิเทศภายใน ผู้อำนวยการ โรงเรียน同胞ศึกษา สังกัดสำนักงานการ同胞ศึกษาจังหวัดลำปูน พบฯ การสร้างสื่อ เครื่องมือและการพัฒนาการนิเทศภายใน ในภาพรวมมีการดำเนินการปฏิบัติในระดับมาก และพบว่าในด้านการแนะนำแหล่งเรียนรู้ วิทยาการให้ครุได้ทราบ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมให้คณะครุได้พูดปะเพื่อแก้ไขภาษาหารือเกี่ยวกับการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

4. การปฏิบัติการนิเทศภายใน หากพิจารณาในภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาจะสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือกัน ทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ อาศัยการทำงานร่วมกัน ยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ช่วยกันพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้การนิเทศภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ การดำเนินการนิเทศภายในตามแผนงานและโครงการที่วางไว้ ตามลำดับความสำคัญ ก่อนหลังอัจฉริยะ โดยการปฏิบัติการนิเทศภายในที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้ครุดำเนินการนิเทศกันเอง การนิเทศระหว่างโรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมนิเทศ อีกทั้งยังดำเนินการนิเทศทางตรง และนิเทศทางอ้อม โดยได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความสะดวก ได้อาศัยหลักการนิเทศภายในและหลักมนุษยสัมพันธ์เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับกิจกรรมการนิเทศนี้ ได้แก่ การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การให้คำปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ การบริการเอกสารวิชาการ การสนับสนุนวิชาการ

การพัฒนาไปศึกษาดูงาน การสาขิตการสอน การสังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ได้มีการกำหนดติดตาม ประสานงาน เพื่อให้การนิเทศภายในดำเนินไปตามแผนงานและโครงการที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรักชนก เจริญพร (2542 : 107) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศ การสอนของผู้นิเทศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดราชบุรี พนว่า การนิเทศการสอน เป็นวิธีการทำงานร่วมกัน โดยเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของผู้นิเทศในการที่จะดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงการเรียนการสอน 'องค์' และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ซึ่งงานของผู้นิเทศเกี่ยวข้องทั้งในลักษณะงานให้คำปรึกษา แนะนำ และให้การส่งเสริมสนับสนุนครูในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ในการจัดการเรียน การสอน ได้อย่างถูกต้องและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพสูงสุด และยังสอดคล้องตาม ผลการศึกษาของ ประพิศ ศีลสัน (2543 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษางานนิเทศภาวะศึกษาในโรงเรียนก่อน สถาบันฯ ได้แก่ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การสอน โดยเน้น นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทำผลงานทางวิชาการ กำหนดชั้นเรียน ชั้น級 ของงานชัดเจน ส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับด้านวิชาการตามที่สถานบันต่าง ๆ จัดขึ้น รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและควบคุมดูแลการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

5. การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายใน พนว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อจากครูและผู้บริหาร เห็นความสำคัญใน การประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน เพื่อประเมินผล การนิเทศตามแผนงาน โครงการที่ได้กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ สภาพก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ หลังการดำเนินการ ประเมินวิธีการ ดำเนินงานของคณะกรรมการ ประเมินผลการนิเทศตามแผนงาน/โครงการ แล้วจึงประชุมสรุป เพื่อ วิเคราะห์เบริญเพิ่มนักเรียนกับเกษตรที่กำหนด ประมวลปัญหา อุปสรรคที่มีผลการประเมินมาใช้ในการ วางแผนปรับปรุง การเรียนการสอน และหาแนวทางพัฒนาการนิเทศต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย วงศ์รุ่งกิริน ไตรโภธิน (2542 : 58) ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียนประ同胞ศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พนว่า การประเมินผลการนิเทศภายในมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือประชุมคณะกรรมการนิเทศเพื่อกำหนดวิธีการประเมินผล ที่เหมาะสม การดำเนินงานประเมินผล 3 ระยะคือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลัง ดำเนินการนิเทศภายใน อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทน์ เที่มกัลคนาค (2544 : 61) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนก่อน โรงเรียนศึกษาพัฒนา

สังกัดสำนักงานการประณมศึกษาฯ เกомเมืองชลบุรี พนวจ ดำเนินการประเมินผลของครุภัณฑ์ ให้มีการนำผลการนิเทศภายในโรงเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครุ ให้มีการกำหนดลิสต์ที่จะประเมินในแผนการนิเทศภายในโรงเรียน และให้มีการกำหนดควิชีการที่จะประเมินไว้ในแผนการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน การสอน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ย่องสอน เขต 2 พนวจ มีข้อบ่งพร่องและอุปสรรคทางการได้แก่ บุคลากร ไม่เพียงพอ ครุไม่ครบชั้น ขาดความรู้ในการนิเทศ ไม่มีความตระหนั่ง เนื่องการนิเทศ ขาดสื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณ ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางการนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบและกระบวนการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน และสร้างความตระหนักในองค์กรเพื่อพัฒนาระบวนการนิเทศภายในให้เกิดปัจจัยที่ส่งเสริม แต่จริง
2. ควรจัดให้มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน วิถีชุมชนและความต้องการในการนิเทศภายใน จากคณะกรรมการเพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานตามสภาพจริง เร็วๆ นำไปวางแผนในการแก้ไขปัญหาการนิเทศ ต่อไป
3. โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนการนิเทศภายใน โดยให้คณะกรรมการส่วนร่วม เน้นการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม วัดasurable กำกับ ควบคุม ติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในอย่างจริงจัง
4. ตั้งเติมบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะ ในการผลิตสื่อ และเครื่องมือ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำ และควรมีการทดลองก่อนนำไปใช้จริง
5. ดำเนินสนับสนุนและตั้งเติมบุคลากรในโรงเรียนไปทัศนศึกษา ศูนย์โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในงานนิเทศภายใน
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรสนับสนุนงบประมาณแก่โรงเรียนให้เพียงพอ สำหรับการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศภายใน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ การดำเนินการนิเทศภายใน โดยเน้นการนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการนิเทศ
2. ควรทำการวิจัยและพัฒนาการดำเนินการนิเทศในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ตามกระบวนการนิเทศภายในอย่างจริงจัง โดยรวมความร่วมมือจากชุมชน องค์กรท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการปฏิบัติการนิเทศภายใน โรงเรียนเพื่อหารูปแบบการนิเทศภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ